

4 Åklagarväsendet

4.1 Omfattning

Central förvaltningsmyndighet för åklagarväsendet är Riksåklagaren. Hos myndigheten finns enheter för bl.a. åklagarverksamhet, tillsyn och metodutveckling. Chef för myndigheten är riksåklagaren, som också är högste åklagare under regeringen.

Åklagarväsendets organisation i övrigt består av åklagarmyndigheterna i Stockholm, Västerås, Linköping, Malmö, Göteborg, Sundsvall och Umeå samt Statsåklagarmyndigheten för speciella mål, var och en under ledning av en överåklagare. Vid dessa myndigheter finns för närvarande sammanlagt 41 åklagarkammare. Den 1 januari 1998 inrättas Ekobrottsmyndigheten som en åklagarmyndighet inom åklagarväsendet med särskilda uppgifter för att samordna och utveckla bekämpningen av ekonomisk brottslighet (se avsnitt 4.4.1 angående den närmare utformningen). I samband därmed upphör Statsåklagarmyndigheten för speciella mål.

4.2 Utgiftsutvecklingen

UTGIFTSUTVECKLINGEN

MILJONER KRONOR (LÖPANDE PRISER)					
1995/96	1996	1997	1998	1999	2000
953	660	665	815	802	824

Sammanfattande kommentarer till verksamhetsutfall och ekonomiskt utfall

- Under perioden 1992/93-1995/96 minskade antalet inkommande ärenden med ca 12 procent.
- Den omorganisation som genomfördes andra halvåret 1996 innebar påfrestningar för verksamheten. Det är därför viktigt att de långsiktiga åtgärder som genomförs i syfte att förbättra produktiviteten får avsedd effekt.

gärder som genomförs i syfte att förbättra produktiviteten får avsedd effekt.

- Under första halvåret 1997 har det skett en ökning av antalet inkomna brottmål till tingsrätterna och av antalet utfärdade strafförelägganden.
- Verksamhetsresultatet har uppnåtts genom att åklagarväsendet förbrukat 48 miljoner kronor mer än vad som anslagits för verksamheten. Under 1997 beräknas åklagarväsendet förbruka ca 20 miljoner kronor mer än vad som anslagits.

Större förändringar

- En ny myndighet, Ekobrottsmyndigheten, inrättas den 1 januari 1998.

Prioriteringar för 1998

- Beivrande av våldsbrott, narkotikabrott och ekonomisk brottslighet skall prioriteras. Särskild uppmärksamhet skall ägnas grov och gränsöverskridande brottslighet, s.k. mc-relaterad brottslighet, brott med rasistiska inslag samt våld mot kvinnor.
- Ökad satsning skall ske på utbildning av och samverkan med närpolisen.

4.3 Åklagarväsendets verksamhet

Det övergripande målet för budgetåret 1995/96 var att åklagarväsendet skulle verka för en minskning av brottsligheten. Vidare angavs att de uppgifter som åligger de allmänna åklagarna, såsom att leda förundersökningar, fatta beslut i åtalsfrågor och föra talan i domstol, skulle fullgöras på ett rättssäkert sätt, inom rimlig tid och med ett effektivt resursutnyttjande.

Det finns ett antal mätbara indikatorer som sammanvägt kan ge en bild av åklagarväsendets resultat,

dvs. om målen uppnåtts. Några av dessa redovisas nedan, nämligen

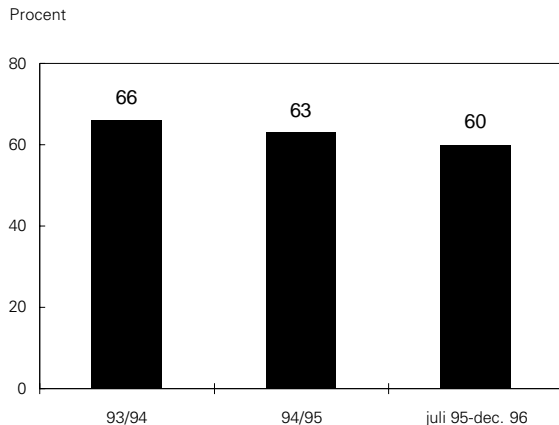
- andelen ärenden som lett till lagföring,
- personalresurser,
- inkomna och avgjorda ärenden,
- arbetsproduktiviteten,
- balanser,
- användningen av besluten anhängande och häktningens framställning.

På grund av att statistikuppgifterna förändrats saknas aktuella uppgifter för vissa av dessa resultatmål. Förändringen bör dock leda till att resultatinformationen på sikt blir mer användbar än tidigare.

4.3.1 Lagföringar

Åklagarväsendets mål är från och med år 1997 att se till att den som begår brott lagförs. Utvecklingen pekar dock mot en minskande andel lagföringar vilket framgår av diagrammet nedan.

DIAGRAM 4.1
Andelen lagföringsbeslut av totalt antal i procent

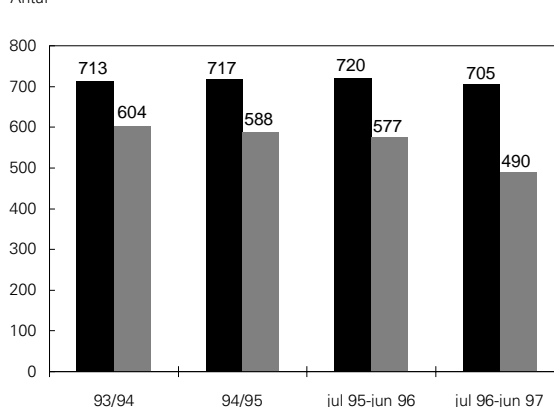
Källa: Riksåklagaren

Som nämnts finns inga säkra uppgifter om utvecklingen första halvåret 1997. Diagrammet visar dock att det finns anledning att noga följa utvecklingen. Riksåklagaren bör analysera och identifiera vilka faktorer som ligger till grund för den sjunkande andelen lagföringsbeslut.

4.3.2 Personalresurser

Diagrammet visar antalet anställda inom åklagarväsendet under perioden 1993/94 - juli 1996/juni 1997.

DIAGRAM 4.2
Genomsnittligt antal anställda

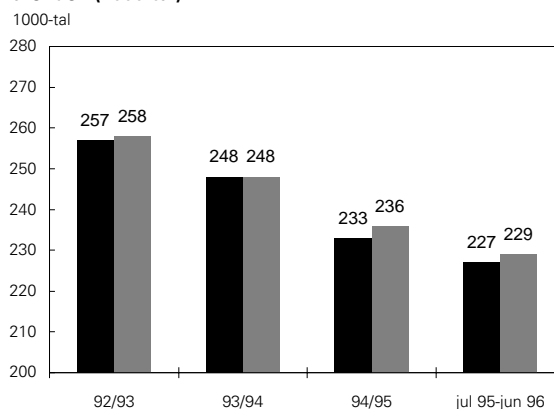
Källa: Riksåklagaren

Andelen administrativ personal per åklagare har minskat successivt. Den 1 juli i år uppgick andelen till ca 0,6. Denna andel kommer att minska till ca 0,5 andra halvåret 1997 när den administrativa personal som blev uppsagd hösten 1996 lämnar organisationen.

4.3.3 Inkomna och avslutade ärenden

Av diagrammet nedan framgår att såväl antalet inkomna som antalet avslutade ärenden minskat under senare år. Första halvåret 1997 har dock antalet ärenden som överlämnats till domstol ökat med ca 10 procent.

DIAGRAM 4.3
Antal inkomna och avslutade ärenden (1000-tal)

Källa: Riksåklagaren

Antalet inkomna ärenden minskade med 12 procent under perioden. Arbetsbelastningen har emellertid inte minskat i samma utsträckning som ärendeströmmningen eftersom:

- Ärendena har blivit alltmer resurskrävande genom att det skett en förskjutning mot en större

andel ärenden med fängelse i straffskalan (67 procent år 1992/93 och 71 procent år 1995/96).

- Den genomsnittliga förhandlingstiden per brottmål i tingsrätt har ökat med 18 procent under perioden 1992/93-1996 till 1 timme och 32 minuter.

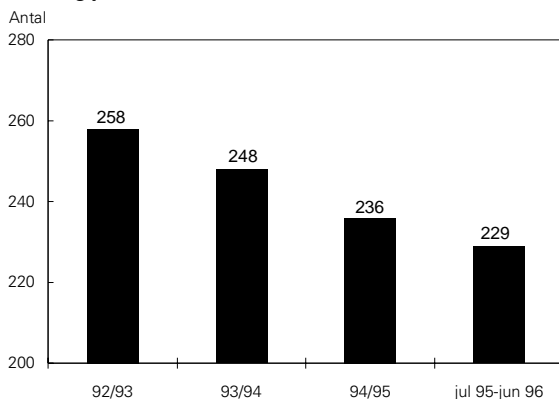
4.3.4 Arbetsproduktivitet

Genom att ställa antalet avslutade ärenden i relation till det totala antalet årsarbetskrafter fås ett mått på arbetsproduktiviteten.

Eftersom uppgifter saknas över antalet avslutade ärenden efter första halvåret 1996 är det osäkert hur arbetsproduktiviteten utvecklats efter denna period. Enligt Riksåklagaren fortsatte den troligen att sjunka bl.a. till följd av omorganisationen som genomförts och som under en övergångsperiod tagit tid från kärnverksamheten. Under första halvåret 1997 har dock utvecklingen enligt Riksåklagarens bedömning vänt, vilket bl. a. avspeglas i en ökning av antalet inkomna brottmål till tingsrätterna och ett ökat antal utfärdade strafförelägganden.

Förutom att arbetsbelastningen av olika skäl som beskrivs ovan inte har minskat i samma utsträckning som antalet inkomna ärenden, kan utvecklingen i diagrammet förklaras med att en större andel av resurserna tagits i anspråk för bl.a. kompetensutveckling av poliser och deltagande i externa samverkansorgan. En annan trolig förklaring enligt Riksåklagaren är att IT-stödet inom åklagarväsendet fortfarande befinner sig i ett uppbyggnadsskede.

DIAGRAM 4.4
Antalet avslutade ärenden per årsarbetskraft (samtidig personal)

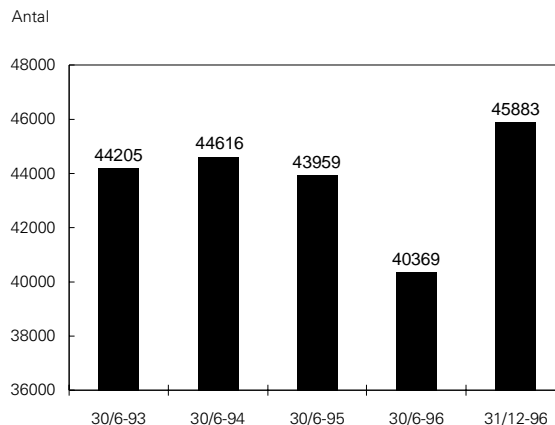
Källa: Riksåklagaren

4.3.5 Balanser

Skillnaden mellan inkomna och avslutade ärenden syns som en förändring av antalet oavslutade ärenden, den s.k. balansen. Balansen brukar delas upp i tre grupper, polisbalans, åklagarbalans och tingsrättsbalans. Grupperna speglar de tre processtegen i åklagarverksamheten, nämligen förundersökningsledning, beslut i åtalsfrågan och processföring i domstol. Med polisbalans avses ärenden i vilka åklagare är förundersökningsledare och förundersökningen ännu inte är avslutad. Med åklagarbalans avses ärenden i vilka förundersökningen är avslutad men åklagaren ännu inte fattat beslut i åtalsfrågan. Med tingsrättsbalans avses ärenden som finns hos tingsrätten i avvaktan på huvudförhandling. Åklagarna påverkar i hög grad åklagarbalanserna och i viss utsträckning polisbalanserna. Åklagarnas möjligheter att påverka tingsrättsbalansen är dock mer begränsad.

Utvecklingen av polis- och åklagarbalansen framgår av följande diagram.

DIAGRAM 4.5
Polis- och åklagarbalans

Källa: Riksåklagaren

I balansen årsskiftet 1996/97 syns den kraftiga ökningen av den s.k. administrativa balansen, dvs. ärenden som inte förts bort ur diariet trots att handläggningen var avslutad. Ökningen av den administrativa balansen är en följd av omställningsproblem i samband med omorganisationen. Det finns visserligen inte några färskas uppgifter men Riksåklagarens bedömning är att polis- och åklagarbalansen den 30 juni innevarande år i huvudsak ligger på samma nivå som ett år tidigare och att den administrativa balansen därmed är nere på en mer normal nivå.

4.3.6 Användningen av besluten anhållande och häktning- framställning

Under perioden 1992/93-1995/96 har i stort sett inga förändringar skett vad gäller i vilken omfattning åklagarkamrarna (tidigare de lokala åklagarmyndigheterna) använt sig av besluten anhållande och häktningframställning. Anhållanden har skett i 17 procent av antalet ärenden med fängelse i straffskalan och häktningframställning har gjorts i ca 8 procent av ärendena.

Skillnaden mellan åklagarkamrarna i användningen av anhållandeinstitutet har dock ökat något.

4.3.7 Regeringens bedömning

Det är positivt att antalet oavslutade ärenden efter en försämring nu verkar vara nere på samma nivå som halvårsskiftet 1996. Denna minskning av balansen har dock skett under en period då antalet inkomna ärenden minskat. Datoriseringen och det metodutvecklingsarbete som bedrivs inom åklagarväsendet bör i högre utsträckning än hittills kunna ge resultat i form av högre produktivitet. Eftersom detta arbete i likhet med de ökade insatserna för att samarbeta med och utbilda poliser i hög grad kan förväntas ge resultat först på lång sikt, kan det på kort sikt bli svårt att prestera tillräckligt många avslutade ärenden med befintliga resurser. Resursfrågan diskuteras närmare under anslagsavsnittet.

Den sjunkande andelen lagföringar är oroande. Hur detta bör åtgärdas beror naturligtvis på vilka orsakerna till försämringen är. En viktig faktor i detta sammanhang är med stor sannolikhet förundersökningarnas kvalitet. Regeringen har ålagt Riksåklagaren att i årsredovisningen för år 1997 redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att förbättra samarbetet med polisen och vilka åtgärder som har vidtagits för att på annat sätt förbättra förundersökningarnas kvalitet.

Skillnaden mellan åklagarmyndigheterna har ökat något vad gäller användningen av besluten anhållande och häktningframställning. Om detta beror på förändringar i brottsmönstret eller om förklaringen är någon annan är inte möjligt att säga med den information som för närvarande finns tillgänglig. Utvecklingen måste följas noga och kunskapen om orsakerna till de skillnader som finns måste förbättras.

4.4 Förändringar inom åklagarväsendet

4.4.1 Åtgärder mot den ekonomiska brottsligheten

Ekobrottsmyndigheten

Som nämnts inledningsvis inrättas Ekobrottsmyndigheten den 1 januari 1998 som en åklagarmyndighet inom åklagarväsendet med särskilda uppgifter för att samordna och utveckla bekämpningen av ekonomisk brottslighet (nationella stabsfunktioner). Målet för Ekobrottsmyndigheten skall vara att inom den ekonomiska brottslighetens område se till att den som har begått brott lagförs. Genom Ekobrottsmyndigheten kommer samhället att på ett påtagligt sätt flytta fram sina positioner i fråga om bekämpning av ekonomisk brottslighet.

Ekobrottsmyndigheten tar över ansvaret för den operativa åklagarverksamheten mot ekobrott i de tre storstadslänen. För övriga län skall Ekobrottsmyndigheten, under Riksåklagaren, samordna åklagarväsendets verksamhet rörande ekobrottslighet och även kunna ta över särskilt kvalificerade mål.

En organisationskommitté kommer under hösten 1997 att inrättas för att förbereda och verkställa bildandet av Ekobrottsmyndigheten. Inom ramen för sitt uppdrag kan kommittén också komma att överväga om Gotlands län, Hallands län och Blekinge län skall ingå i Ekobrottsmyndighetens operativa verksamhetsområde. En sådan indelning i verksamhetsområden skulle motsvara den indelning som gäller inom åklagarväsendet i övrigt.

Verksamheten skall bygga på en nära samverkan mellan åklagare, poliser och olika slag av specialister. Dessa kommer att vara samlokaliserade och förundersökningarna kommer att bedrivas i åklagarledda grupper. Poliserna kommer dock att vara anställda inom polisväsendet. Det förändrade arbetssättet och det samlade ansvaret för resurserna skall leda till att förundersökningarnas kvalitet höjs och antalet lagföringar ökar.

Genom de nationella stabsfunktionerna skall statsmakterna kunna få en bättre helhetsbild av ekobrottsligheten och en bättre möjlighet att förutse utvecklingen på området. Också myndigheterna, näringslivet och allmänheten kommer att få information om exempelvis nya ekobrottsformer för att kunna skydda sig mot denna kriminalitet. Nya former av ekobrott skall upptäckas och beivras på ett tidigt stadium.

Avarbetning av balanserade ekobrottsärenden

Regeringen gav i mars 1996 Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen och samtliga länsstyrelser i uppdrag att

genomföra ett projekt i syfte att väsentligt minska antalet balanserade ekobrottsärenden. Avarbetning- en av balanserna i de tre storstadslänen övertas av Ekobrottsmyndigheten fr.o.m. den första januari 1998. Uppdraget skall slutredovisas senast halvårs- skiftet 1998.

Ekobrottskompetens

Riksåklagaren, Domstolsverket, Rikspolisstyrelsen, Generaltullstyrelsen, Riksskatteverket och Patent- och registreringsverket har i februari 1997 redovisat ett regeringsuppdrag om utveckling av myndighets- kompetensen i fråga om ekobrottsbekämpning. Uppdraget har bl.a. resulterat i att det har tillsatts ett utbildningsråd som består av företrädare för de be- rörda myndigheterna.

Regeringen kommer att återkomma med en utför- lig lägesrapport om regeringens åtgärder mot den ekonomiska brottsligheten i en skrivelse till riksdagen under hösten 1997.

4.4.2 Omorganisationen m.m.

Den närmare utformningen av den nya åklagarorga- nisation som infördes den 1 juli 1996 redovisas i korthet under avsnitt 4.1. Det bör påpekas att även om antalet myndigheter har minskat kraftigt genom omorganisationen bedrivs åklagarverksamhet allt- jämt på samtliga orter som tidigare hade en åklagar- myndighet. Omfattningen av verksamheten varierar beroende på behovet. Verksamheten bedrivs anting- en av fast stationerade åklagare eller genom att åkla- gare kontinuerligt besöker orten i samband med för- handlingar i tingsrätten eller för kontakter med polisen.

En så omfattande omorganisation som den som har ägt rum kan inte genomföras utan övergångs- problem. För åklagarväsendets del har övergångs- problemen förvärrats av åklagarväsendets ansträngda ekonomi som framförallt är en följd av de senaste årens kostsamma löneavtal. Åklagarväsendet har hit- tills inte behövt bära någon del av de besparingar som ålagts rättsväsendet.

Den besvärande ekonomiska situationen har lett till att åklagarväsendet i viss mån tvingats ta ut ratio- naliseringseffekterna av omorganisationen i förskott. Det kan t.ex. antas att minskningen av den administ- rativa personalen skulle ha skett i något långsamma- re takt om ekonomin hade varit bättre. Det förhål- landet att minskningen av den administrativa personalen skett parallellt med införandet av ADB- stöd har medfört att många åklagare upplever sig ut- föra en ökad andel administrativt arbete, trots att det i hög grad är fråga om nya arbetssätt. Ett begränsat antal personer (administrativ personal) kommer att

återanställas under andra halvåret 1997. Denna åtgärd bör underlätta utvecklingen av det nya arbets- sättet.

Under den närmaste tiden kommer det att vara en prioriterad uppgift för Riksåklagaren att komma till- rätta med övergångsproblemen. Den nya organisa- tionen som syftar till att bli flexiblare, mindre sårbar än den gamla och kostnadseffektivare har således alla förutsättningar att så snart övergångsproblemen har övervunnits bli mer effektiv. Riksåklagaren har i juni 1997 beslutat att en mer systematisk utvärdering av åklagarreformen skall ske. Syftet är att med utgångs- punkt i utvärderingen ytterligare utveckla åklagarvä- sendet samt kartlägga i vilken utsträckning målen för reformen har uppnåtts. Utvärderingen skall ske av en konsult och i samverkan med åklagarmyndigheterna och de fackliga organisationerna. Arbetet skall slut- redovisas vid ingången av år 1998.

För att inte det pågående reformarbetet skall av- stanna bör, som framgår av regeringens övervägan- den i anslagsavsnittet, ett resurstillskott engångsvis tillföras åklagarväsendet.

Nedan redovisas en del av de åtgärder som Riks- åklagaren redan nu vidtagit eller planerar att vidta för att förbättra situationen.

Chefsutbildning

Under hösten 1996 genomförde Riksåklagaren ett omfattande kompetensutvecklingsprogram för de nya regionala cheferna, dvs. överåklagarna och de biträdande överåklagarna. Motsvarande kompe- tensutvecklingsprogram har också genomförts för de nya kammarcheferna.

Datorisering

Riksåklagaren har vidtagit ett antal åtgärder vad gäller användningen av informationsteknologi. Så har t.ex. under budgetåret 1995/96 det datorstödda ärenderegistret Brådis ersatt ett manuellt diariefö- ringssystem. Under hösten 1996 installerades ord- och textbehandlingsprogrammet Wåns som ger handläggargstöd. Genom koppling till Brådis återan- vänds där redan registrerade uppgifter i de beslut och stämningsansökningar som skrivs ut i Wåns. Under sommaren 1997 togs åklagarväsendets interna nät- verk, Rå-Net, i drift. Vid årsskiftet beräknas straffö- reläggandesystemet EnVis kunna tas i drift. Härtill kommer nya administrativa system och system för uppföljning av verksamheten. I sammanhanget kan också nämnas DurTvå som är ett samprojekt mellan Riksåklagaren och Rikspolisstyrelsen. Inom projektet pågår ett arbete med att ta fram datoriserade rutiner för bl.a. dokumentation av utredningsmaterialet, ett s.k. elektroniskt förundersökningsprotokoll, och

tvångsmedelsbeslut. En första etapp av arbetet beräknas vara klar hösten 1998.

Projektet "Oanade möjligheter"

Under 1996 har projektet "Oanade möjligheter" genomförts med målsättningen att skapa ett modernt, effektivt arbetssätt med användande av ny teknik så att nedlagda resurser avseende brott av enklare karaktär kan minskas. Projektet har utmynnat i att Riksåklagaren utfärdat ett antal riktlinjer för hur arbetet vid kamrarna bör kunna organiseras i syfte att uppnå ökad effektivitet. Varje åklagarmyndighet har till sin verksamhetsplan för 1997 fogat en särskild reformplan som tar sikte på att varje åklagarkammare skall uppnå en minskad genomströmningstid och en omfördelning av resurser från enklare ärenden till mer aktiv förundersökningsledning och handläggning av mer kvalificerade ärenden främst inom de prioriterade områdena. Planens genomslag på kammarnivå följs upp och kontrolleras av överåklagaren. Varje åklagarmyndighet redovisar kvartalsvis till Riksåklagaren hur arbetet bedrivs inom myndigheten.

4.4.3 Utvecklad samverkan mellan åklagarväsendet och polisen

Samarbetet med polisen ökade under budgetåret 1995/96. Så hölls bl.a. en landsomfattande seminarierie för 230 åklagare och poliser om arbetsmetodik för utredning av våldsbrottslighet. Vidare tillsattes en för Riksåklagaren och Rikspolisstyrelsen gemensam styrgrupp med uppgift att samordna och styra projekt som syftar till att utveckla och effektivisera den samlade brottsutredningsverksamheten samt till att förbättra och utveckla samverkansformer mellan polis och åklagare. Inom ramen för styrgruppens verksamhetsområde har flera projekt genomförts, t.ex. införandet av åklagarmentor, dvs. en åklagare vid varje kammare har utsetts att vara mentor för övriga åklagare och närpolis. Mentorernas uppgift är att svara för samordning av frågor rörande den brottsutredande verksamheten vid närpolisen. De skall även inom kammaren vara ansvariga för att samarbetet mellan övriga åklagare och närpolisen utvecklas och effektiviseras.

4.4.4 Åtgärder för att öka säkerheten och skyddet för anställda inom rättsväsendet

Riksåklagaren har i samverkan med Domstolsverket och Rikspolisstyrelsen på regeringens uppdrag utrett skyddet för anställda inom domstolarna och

åklagarväsendet. Uppdraget redovisades i en rapport i december 1995. Regeringen uppdrog därefter åt Riksåklagaren att efter remissbehandling av rapporten i samverkan med Domstolsverket och Rikspolisstyrelsen ange vilka åtgärder som bör vidtas av berörda myndigheter respektive regeringen. Redovisningen som lämnades i slutet av oktober 1996 innehåller dels en åtgärdsplan för myndigheterna, dels ett antal förslag till insatser som kräver författningsändringar. I enlighet med åtgärdsplanen har Riksåklagaren utfärdat föreskrifter som innebär att varje åklagarmyndighet skall upprätta en säkerhetsplan och varje åklagarmyndighet/kammare utse en säkerhetsansvarig. Riksåklagaren kommer vidare att anordna utbildning och information till personalen vid myndigheterna/kamrarna om säkerhetsfrågor. De åtgärder som kräver författningsändringar bereds för närvarande inom regeringskansliet. Frågan om säkerheten för anställda inom rättsväsendet behandlas även i avsnitt 5.4.5.

4.4.5 Åtgärder mot s.k. mc-relaterad brottslighet

Med anledning av den oroande utvecklingen i fråga om s.k. mc-relaterad brottslighet har olika åtgärder initierats inom åklagarväsendet. Åklagarmyndigheten i Malmö har tillsatt en särskild kommission för att samordna och utveckla arbetet med utredningar av sådan brottslighet. På nationell nivå följer Riksåklagaren utvecklingen noggrant och deltar i det samordningsarbete som sker inom ramen för Rikspolisstyrelsens och länspolismästarnas handlingsplan avseende åtgärder rörande grov mc-relaterad brottslighet. Kontakter har också tagits med andra nordiska länder för att stärka det rättsliga samarbetet på detta område.

4.5 Anslag

B 1. Åklagarorganisationen¹

1995/96	Utgift	952 917 ²	Anslagskredit	25 930
Därav 1996	Utgift	659 870		
1997	Anslag	627 237 ³	Utgiftsprognos	664 597
1998	Förslag	634 605		
1999	Beräknat	621 698		
2000	Beräknat	642 581		

1. Anslaget namn var tidigare Åklagarväsendet

2. Beloppen anges i tusental kronor

3. Anslaget tillfördes dessutom 18 miljoner kronor efter förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1997 (prop. 1996/97:150)

Det anslagssparande på 22 mkr som åklagarväsendet hade vid ingången av budgetåret 1995/96 förvandlades till ett underskott på knappt 26 mkr vid utgången av året. Detta innebär att åklagarväsendet uppnått sitt verksamhetsresultat genom att förbruka 48 mkr mer än vad som anslagits för verksamheten för budgetåret 1995/96.

Den i förhållande till anslaget höga utgiftsnivån under budgetåret 1995/96 beror i första hand på senare års löneavtal som till stor del varit ofinansierade. Avtalen har tillsammans inneburit avsevärda utgiftsökningar med i storleksordningen 50-60 mkr utöver vad som tillförts anslaget för att kompensera löneökningar. Åklagarväsendet har inte haft några möjligheter att klara detta utan personalminskningar. Även om de uppsägningar av administrativ personal som skett till stor del motiveras av datoriseringen och omorganisationen har åklagarväsendets besvärliga ekonomiska läge sannolikt inneburit att åklagarväsendet tvingats minska personalen i snabbare takt än vad som annars varit önskvärdt. Åklagarväsendet måste nu med kraft vidta åtgärder för att verkligen anpassa sina utgifter till anslagsnivån. Regeringen förutsätter att Riksåklagaren i framtiden inte sluter lönavtal som är ofinansierade. När kostnaderna för uppsägningslöner upphör under innevarande år kommer ekonomin enligt Riksåklagaren successivt att förbättras. Regeringens prognos visar att underskottet vid utgången av år 1997 kommer att uppgå till 45 mkr och vid utgången av år 1998 till 32 mkr.

Regeringens överväganden

Regeringens bedömning med anledning av revisionens iakttagelser

Riksrevisionsverket har inte haft några invändningar i revisionsberättelsen avseende åklagarväsendet för år 1995/96.

Uppdrag till Riksrevisionsverket

Regeringen avser att ge Riksrevisionsverket i uppdrag att granska åklagarväsendets ekonomiska situation. I detta bör bl.a. ingå att se hur resurserna kan utnyttjas på ett effektivare sätt. Den närmare utformningen av uppdraget bereds för närvarande och beslut kommer att fattas under hösten 1997.

Slutsatser

Av de 200 mkr som i 1997 års vårproposition föreslogs tillföras utgiftsområdet bör 25 mkr tillföras anslaget. Detta gör det möjligt för åklagarväsendet att öka samverkan med och utbildning av närpoliserna.

Samtidigt skall den i förra budgetpropositionen aviserade besparingen med 25 mkr, som baserades på det rationaliseringsutrymme som omorganisationen skulle föranleda, genomföras.

Enligt regeringens bedömning bör anslaget engångsvis för år 1998 tillföras 33 mkr¹. Den ansträngda ekonomin skulle annars riskera det fortsatta reformarbetet. Resurstillskottet kommer att skapa förutsättningar för att reformarbetet fortsätter med oförminskad kraft, något som är nödvändigt för att garantera ett effektivare åklagarväsende också i framtiden. Enligt Riksåklagaren möjliggör resurstillskottet i första hand anställningar av ett trettio-tal åklagaraspiranter under år 1998, varav hälften redan vid årsskiftet 1997/98. Resurstillskottet gör det också möjligt att öka utbildningsinsatserna.

Anslaget minskas vidare med 55,6 mkr som förs över till anslaget B 2 Ekobrottsmyndigheten. Beloppet motsvarar de befintliga resurserna för bekämpning av ekonomisk brottslighet.

Vidare har följande tekniska justeringar gjorts av anslaget som motsvaras av ändrade utgifter. Som kompensation för beräknade utgiftsökningar för löner, lokaler m.m. räknas anslaget upp med knappt 20 mkr. Vidare räknas anslaget upp med knappt 12 mkr med anledning av att lönekostnadspåslaget 1998 ersätts med försäkringsmässigt beräknade premier fr.o.m. år 1998.

Sammantaget föreslås därmed 1998 års anslag uppgå till 634 605 000 kronor. För åren 1999 och 2000 beräknas anslaget till 621 698 000 respektive 642 581 000 kronor.

B 2. Ekobrottsmyndigheten²

1998	Förslag	180 100 ³
1999	Beräknat	180 575
2000	Beräknat	181 066

2. Nytt anslag

3. Beloppen anges i tusental kronor

Regeringens överväganden

Det är viktigt att Ekobrottsmyndigheten ges de resurser som behövs för att uppfylla de förväntningar som ligger bakom dess bildande. Regeringen kommer att noggrant följa Ekobrottsmyndighetens verksamhet under detta viktiga första år och om det är motiverat återkomma till riksdagen vad gäller resursfrågan.

1. 14 mkr som omfördelas från kriminalvården och 19 mkr som finansieras från det engångsvisa resurstillskott till utgiftsområdet som nämns i avsnitt 3.4.1 Resursfrågor.

Ekobrottsmyndighetens anslag kommer till större delen att bestå av en överföring från anslagen A 1 Polisorganisationen (109,5 mkr) och B 1 Åklagarväsendet (55,6 mkr). Detta motsvarar resurser för polis- och åklagarväsendenas ekobrottsbekämpning.

Vidare kommer anslaget att tillföras en del av den höjning av utgiftsområdet med 200 mkr som föreslogs i 1997 års ekonomiska vårproposition (15 mkr). Slutligen kommer högst 30 mkr av andra huvudtitelns anslag A 20 Kontrollfunktionen i staten att disponeras av Ekobrottsmyndigheten åren 1998 och 1999.

Sammantaget föreslås därmed 1998 års anslag uppgå till 180 100 000 kronor. För åren 1999 och 2000 beräknas anslaget uppgå till 180 575 000 respektive 181 066 000 kronor.